

ของขวัญจากบ็อบ A Gift from Bob

เจมส์ โบเวน
เขียน
อรรถัย พันธพงศ์
แปล

คำนำสำนักพิมพ์

เรื่องราวของสองคู่หูเพื่อนยาก บ๊อบและเจมส์ ที่ชวนให้อบอุ่นใจ
เสมอ...

เมื่อลมหนาวมาเยือน พร้อมกับฤดูกาลแห่งความสุขของเทศกาล
คริสต์มาสที่ใกล้เข้ามา ใครต่อใครต่างตั้งหน้าตั้งตาอรรถพยากาศแห่งความ
สุขสันต์

ยกเว้น...เจมส์!

ไม่ใช่เรื่องแปลกหากในสังคมของเราก็จะมีคนอย่างเอเบเนเซอร์ สครูจ
อยู่มากมาย ชายชราผู้เป็นตัวแทนของคนที่เกียจครลาด และไร้ศรัทธาใน
สันติสุข ความรัก ความกรุณา และความปรารถนาดีต่อกัน แต่เมื่อเราคิด
ทบทวน คนอย่างเฒ่าสครูจล้วนมีจิตวิญญาณที่รวดราว ไม่ต่างจากเจมส์
ผู้จมอยู่กับความรู้สึกเกลียดชังตัวเองมานานนับสิบปี จนมันบดบังจิตใจ
อันงดงามซึ่งมีอยู่ในตัวทุกคน ในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง

แต่แล้ว แมวข้างถนนตัวหนึ่งก็ได้ทำให้ชายข้างถนนคนนี้ ค้นพบ
ความหมายของ “จิตวิญญาณแห่งคริสต์มาส” เราได้ย้อนกลับไปเฝ้ามอง
ความทรงจำเกี่ยวกับคริสต์มาสของเจมส์ในอดีต และเห็นความเปลี่ยนแปลง
ของคริสต์มาสของเขาในปัจจุบันเมื่อบ๊อบก้าวเข้ามาในชีวิตเขา

แล้วจิตวิญญาณของคริสต์มาสคืออะไร

...อาจเป็นบรรยากาศที่อบอุ่นไปด้วยสีส้มของแสงไฟระยิบระยับ
สายรุ้ง คริสต์ดัล และดวงดาวที่ประดับประดา กลิ่นหอมหวานของอาหาร
ประจำเทศกาล กล่องของขวัญที่ห่ออย่างบรรจงด้วยกระดาษและโบสีสัน
สวยงาม อาจเป็นภาพของผู้คนที่ตั้งหน้าตั้งตาเตรียมตัวต้อนรับคริสต์มาส หรือ
เป็นรอยยิ้มและเสียงหัวเราะที่ทุกคนต่างมีให้กันอย่างง่ายดายในช่วงเวลานี้...

จิตวิญญาณของคริสต์มาสอาจเป็นอะไรได้มากมาย แต่ทั้งหมดนี้รวมอยู่ในคำหนึ่งคำคือ “การให้”

เพราะคริสต์มาสคือช่วงเวลา que ทุกคนมอบความสุขให้แก่กัน ทั้งด้วยการระลึกถึง การมอบความรัก กำลังใจ และความช่วยเหลือ ภาพของสิ่งเหล่านี้ได้หลอมหัวใจดวงหนึ่งให้อ่อนโยนลง แล้วเจมส์ก็ซาบซึ้งถึงความหมายอันยิ่งใหญ่ของคริสต์มาส นั่นคือ การที่เขาได้เป็นฝ่ายให้ ได้นำพาความสุขที่ทำให้หัวใจของเขาอึมเอบ เป็นความสุขที่จะไม่มีวันมลายหายไป

และนั่นคือ “ของขวัญจากบ๊อบ” แต่พวกเราทุกคนเช่นกัน

*ขอพระผู้เป็นเจ้า โปรดประทานพรให้ข้าฯ
ไม่แสวงหาการปลอบประโลม แต่เป็นผู้ปลอบประโลม
ไม่แสวงหาความเข้าอกเข้าใจ แต่เป็นผู้ที่เข้าอกเข้าใจ
ไม่แสวงหาความรัก แต่เป็นผู้มอบความรัก
เพราะด้วย “การให้” เราจึง “ได้รับ”
และด้วยการให้อภัย เราจึงได้รับการอภัย
สุขสันต์เทศกาลแห่งการให้*

springbooks

ตุลาคม 2558

“บางทีคริสต์มาส” เจ้ากรินซ์คิด

“อาจไม่ได้มาจากร้านค้าก็ได้”

ดร.ซูส

‘เวลาที่ใช้กับแมวไม่เคยสูญเปล่า’

ซิกมุนด์ ฟรอยด์

บทนำ

ลอนดอน ธันวาคม 2013

อีกสองสามสัปดาห์กว่าจะถึงวันคริสต์มาส แต่ภายในโรงแรมหรู ใกล้จัตุรัสทราฟัลการ์ งานเลี้ยงกำลังครึกครื้นเต็มที่ ห้องเต็นท์รถกระจกโอโตไกลเต็มไปด้วยเสียงอ้ออิ่ง มีผู้คนกว่าสองร้อยเดินกัน ขวักไขว่ พุดคุย สรวลเสเฮฮา บริการชายหญิงกลุ่มเล็กๆ ในชุด ทันสมัยเดินหมุนเวียนกันไปพร้อมด้วยถาดแชมเปญ ไวน์ และ คานาเป้หน้าตาน่ากิน ทุกคนอยู่ในอารมณ์ครื้นเครง

การนัดรวมตัวมือกลางวันจัดขึ้นโดยหนึ่งในสำนักพิมพ์ รายใหญ่ที่สุดของลอนดอน และมีนักเขียนชื่อดังอยู่มากมาย ผม เห็นไบรน์าคุ่นตาเป็นครั้งคราว แล้วก็นึกได้ว่าเคยเห็นพวกเขา ทางโทรทัศน์หรือไม่ก็ในหนังสือพิมพ์นั่นเอง

หากตัดสินจากทำที่ที่พวกเขาหักทลายกันด้วยการสวมกอดและ จูบอย่างร่าเริง คนที่มาร่วมงานเลี้ยงจำนวนมากรู้จักกันมานานแล้ว ในทางกลับกัน ผมแทบไม่รู้จักใครเลยสักคน

ผมรู้สึกตงิดๆ เหมือนตัวเองเป็นแขกที่ไม่ได้รับเชิญ ราวกับ ว่าผมสวมรอยไปอยู่ตรงนั้นด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เว้นก็แต่ผมไม่ได้ทำ

ของขวัญจากบ๊อบ

อันดับแรกก็คือบัตรเชิญพิมพ์ลายหนูสีทองใก้หรุที่เชิญผมกับ “ผู้ติดตาม” ยังเหน็บอยู่ข้างในเสื้อแจ็กเก็ตหนัง ซึ่งผมตั้งใจจะเก็บเอาไว้เป็นที่ระลึก อีกทั้งไม่กี่นาทีก่อนหน้านี้ ตอนที่ทุกคนเข้ามาในห้อง ผู้จัดงาน หัวหน้าบริษัท ได้ประกาศขอบคุณนักเขียนสองสามคนซึ่งได้ฟันฝ่าอากาศอันหนาวเย็นเพื่อมาอยู่ตรงนั้น ชื่อหนึ่งที่เธอเรียกขานคือชื่อของผม เอ่อ พุดให้ชัดคือ ชื่อของผมตามติดด้วยชื่อของ “ผู้ติดตาม” ในวันนั้น

“และเรายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้เจอเจมส์ โบเวน แน่หนอนว่ามีบ๊อบสหายคู่ใจติดตามมาด้วย” เธอพูดรับเสียงปรบมืออันดัง

ศิระชะของทุกคนในห้องดูเหมือนจะหันมาทางผม ถ้าทุกคนจับจ้องมา ผมก็คงชินอายจนทำอะไรไม่ถูก แต่โชคดีที่พวกเขาไม่ได้ทำอย่างนั้น ก็เหมือนกับที่มักเกิดขึ้นทุกวันนี้ ดวงตาทุกคู่จับนึ่งอยู่ที่จุดหนึ่งเหนือไหล่ของผมและแมวลีสัมหล่อเหล่าที่เกาะอยู่ตรงนั้น กำลังจ้องมองออกไปอย่างเยอหยิ่งประหนึ่งกับต้นเรือใหญ่และมองสำรวจทุกสิ่งเบื้องหน้า มันเป็นตัวดึงดูดความสนใจ เหมือนเช่นเคย

ไม่ใช่เรื่องเกินจริงถ้าจะพูดว่าบ๊อบช่วยชีวิตผมไว้ ตอนที่ผมเจอบ๊อบเมื่อหกปีก่อน มันเป็นแมวจรจัด นอนบาดเจ็บอยู่ตรงโถงทางเดินของอาคารแพลตที่ผมอาศัยอยู่ในลอนดอนเหนือ การมาเยือนของมันถือเป็นจุดเปลี่ยนครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิตที่มีแต่ปัญหาของผม ตอนนั้นผมเพิ่งบำบัดการติดเฮโรอีน พยายามที่จะจบโปรแกรมการใช้ยาเมทาโดน¹ ผมอายุยี่สิบแปดและใช้เวลาเกือบครึ่งค่อนทศวรรษนอนข้างถนน ตามบ้านพักคนเร่ร่อน หรือไม่ก็

¹ Methadone ยาที่ใช้รักษาผู้ติดเฮโรอีน

สถานสงเคราะห์ ผมสับสนหลงทาง การดูแลบี๊อบได้มอบแรงกระตุ้นและแรงจูงใจที่ผมต้องการเพื่อพลิกชีวิตตัวเอง ผมทำได้อันดับแรกด้วยการเล่นดนตรีเปิดหมวกและขายนิตยสารสำหรับคนเร่ร่อน *Big Issue* รวมทั้งเลิกใช้ยาเสพติดด้วย

จนถึงตอนนี้ บี๊อบเป็นแมวที่ทั้งฉลาดและเจ้าปัญญาที่สุดเท่าที่ผมเคยเจอ ช่วงเวลาที่เรามีร่วมกันบนถนนในลอนดอนเต็มไปด้วยเรื่องราว แถมยังเป็นการบำบัดอารมณ์ขนานใหญ่ด้วย แต่ละวันเหมือนกับบี๊อบช่วยชี้ทาง มอบจุดหมาย ให้มิตรภาพกับผม แล้วก็... ให้เหตุผลที่จะยิ้ม

บี๊อบมีอิทธิพลยิ่งใหญ่มากจนผมได้รับการทาบทามให้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัยร่วมกันของเรา เมื่อหนังสือได้รับการตีพิมพ์ในเดือนมีนาคมปี 2012 ผมไม่ได้คาดหวังว่ามันจะขายได้เกินหนึ่งร้อยเล่ม ถ้าผมโชคดีนะ แต่ผมถึงกับทึ่งสุดๆ เมื่อมันกลายเป็นหนังสือที่ติดอันดับขายดี ไม่ใช่เพียงแค่นั้นในประเทศอังกฤษ แต่ทั่วโลกเลยทีเดียว ต่อจากนั้นผมก็ได้เขียนหนังสือเล่มสองเกี่ยวกับชีวิตตัวเองบนถนนกับบี๊อบ รวมทั้งหนังสือภาพสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นการจินตนาการถึงชีวิตของบี๊อบก่อนที่เราจะเจอกัน ทั้งสองเล่มนั้นขายได้มากกว่าหนึ่งล้านเล่มเฉพาะในประเทศอังกฤษ เพราะความสำเร็จนี้เองที่ทำให้บี๊อบกับผมได้รับเชิญให้มาร่วมงานชุมนุมเฉพาะกลุ่มนี้

เมื่อจบถ้อยแถลง งานเลี้ยงก็คึกคักขึ้นมาทันที เหล่าบริกรตีกับบี๊อบมากและนำซามมา给我สองใบเพื่อใส่อาหารกับนมพิเศษสำหรับแมวซึ่งผมนำติดตัวมาด้วย บี๊อบเป็นแม่เหล็กดึงดูดคนเสมอวันนี้ก็ไม่เว้น คนที่มาร่วมงานเลี้ยงแวะเวียนมาหาเราเพราะต้องการถ่ายภาพกับบี๊อบและกล่าวทักทาย พวกเขาจะร่วมแสดงความยินดี

ของขวัญจากบ๊อบ

กับความสำเร็จของผมและถามถึงแผนการในอนาคต นับเป็นครั้งแรกในชีวิตที่ผมพอจะมีแผนกับเขาบ้างและผมบอกเล่าให้คนอื่นฟังอย่างมีความสุข ผมภูมิใจเป็นพิเศษกับงานที่ผมทำอยู่เพื่อองค์กรการกุศลช่วยเหลือสัตว์เร่ร่อนและคนไร้บ้าน ผมรู้สึกเหมือนกำลังตอบแทนผู้คนที่เคยส่งสายป่านต่อชีวิตให้ตอนที่ผมต้องการมันที่สุด เมื่อมีคนถามว่าผมวางแผนจะทำอะไรในวันคริสต์มาส ผมบอกพวกเขาว่าบ๊อบกับผมและเพื่อนสนิทที่ชื่อเบลล์จะไปชมการแสดงตลกๆ ในเวสต์เอนด์ และรับประทานอาหารสองมื้อที่ร้านอาหารหรู

“ต้องแตกต่างจากคริสต์มาสที่คุณเคยมีเมื่อไม่กี่ปีก่อนมากแน่ๆ” สตรีคนหนึ่งพูดกับผม ผมแค่นยิ้มและพยักหน้า

“ก็นิดหน่อยครับ”

มีอยู่ช่วงหนึ่งมีคนรวยๆ มาต่อคิวกันเพื่อจะเจอบ๊อบ หมายความว่าพยายามสักแค่ไหน ผมก็ไม่เคยชินกับการเป็นที่สนใจแบบนี้ แม้ว่ามันเริ่มจะเป็นเรื่องปกติไปแล้วก็ตาม ตัวอย่างเช่นไม่กี่วันก่อนนี้ผมใช้เวลาวันหนึ่งที่โรงแรมในลอนดอนเพื่อถ่ายทำรายการทางโทรทัศน์ของประเทศญี่ปุ่น ผมได้รู้ในภายหลังว่า ในประเทศญี่ปุ่นมีนักแสดงที่นำชีวิตของผมกับบ๊อบมาทำใหม่ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของเราออกมาเป็นละครซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในรายการโทรทัศน์นี้ ผมละไม่เข้าใจว่าเป็นแบบนี้ได้อย่างไร

ไม่กี่เดือนก่อน เราได้ออกรายการไอทีวี ได้รับรางวัลเนชั่นแนลแอนิเมอลอะวอร์ดส์ ซึ่งถ่ายทอดทางโทรทัศน์เป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษและมีผู้ชมหลายล้านคน ชีวิตของผมเหมือนความฝันในหลายๆ แห่ง ผมทำหลายสิ่งที่ไม่เคยนึกฝันว่าจะเป็นไปได้ จนแทบจะเป็นเรื่องปกติประจำวันไปแล้ว ผมอยู่ในสภาวะที่ต้องการ

ใครสักคนมาหยิกให้รู้สึกตัวอยู่เสมอ

ผลที่ตามมาก็คือช่วงเวลา “หยิกตัวเอง” ครั้งใหญ่ที่สุดในงานเลี้ยงวันคริสต์มาสมาถึงในตอนท้ายนั่นเอง เราอยู่ที่นั่นมาสองสามชั่วโมงแล้วเมื่องานจวนจะเลิก บ๊อบดูเหนื่อยแล้ว ผมจึงตั้งใจจะกลับ ผมคุกเข่าลงเพื่อติดสายจูงสำหรับให้บ๊อบสวมเวลาที่เราก่อนออกถนนด้วยกัน ตอนนั้นเองผมเริ่มรู้สึกว่าไม่มีใครคนหนึ่งยืนอยู่ข้างหลัง

“ฉันตั้งใจจะแฉะมาก่อนหน้านี้แล้ว คุณคิดว่าบ๊อบจะรังเกียจไหม ถ้าฉันจะขอทักทายเดี่ยวเดียว” เสียงของผู้หญิงถามขึ้น

“ขอเวลาสักครู่นะคะครับ ผมกำลังปรับสายล่อมน้อยอยู่” ผมบอกพร้อมกับหมุนตัวไปและเงยขึ้นมอง

ผมจำใบหน้านั้นได้ทันที เธอคือผู้เขียนหนังสือเด็กที่ชื่อ แจ็กเกอลีน วิลสัน บุคคลผู้ทรงคุณค่าของประเทศอังกฤษ และนักเขียนวรรณกรรมเด็กคลาสสิกนับสิบเรื่อง

ปกติผมไม่เคยพูดอะไรไม่ออก แต่ผมกลับอึ้งไปเลย รู้สึกงงไปหมด ผมคิดว่าผมพิมพ์ออกไปในทำนองว่าผมชื่นชมเธอขนาดไหนซึ่งเป็นเรื่องจริง และเรื่องที่เบลล์เป็นแฟนพันธุ์แท้ของตัวละครอันโด่งดังที่สุดของเธอ เทรซี บีเกอร์² ซึ่งเป็นเรื่องจริงที่สุดเช่นกัน

“ฉันคอยติดตามเรื่องของคุณและคิดว่าสิ่งที่คุณทั้งคู่ทำสำเร็จเป็นเรื่องวิเศษสุดไปเลย” เธอบอก

เราคุยกันอีกนิดขณะพากันเดินออกจากงานเลี้ยงไปยังโถง

² Tracy Beaker ตัวละครเด็กผู้หญิงจากหนังสือเด็กเรื่องดัง *The Story of Tracy Beaker* มีการนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ด้วย

ทางเข้าอาคาร มันเป็นเรื่องสุดตื่นเต้นสำหรับผม ก่อนหน้านี้ผมรู้สึกเหมือนเป็นคนนอก เป็นผู้บุกรุก แต่เธอทำให้ผมรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของโลกใบนี้

บ๊อบสวมผ้าพันคอหนึ่งในหลายผืนที่มันได้รับเป็นของขวัญจากบรรดาแฟนคลับเช่นเคย เมื่อออกมาสู่ความขมุกขมัวยามบ่ายคล้อย ผมปรับผ้าพันคอเพื่อช่วยปกป้องบ๊อบจากความเย็น

“สนุกดีว่าไหม พวก” ผมพูด รู้สึกเป็นปลื้มที่งานเลี้ยงเป็นไปด้วยดีมาก

บอยครั้งเช่นเดียวกับที่ผ่านมา ถนนหนทางในลอนดอนกระซกผมกลับสู่ความจริงในไม่ช้า ท้องฟ้าเริ่มมืดลงและสายลมเย็นบาดผิวพัดมาจากทางจัตุรัสทราฟัลการ์ ที่ซึ่งผมมองเห็นต้นคริสต์มาสยักษ์ตามธรรมเนียมติดไฟสว่างรับค่าคืนเป็นที่เรียบร้อย

“ไปเถอะ บ๊อบ เรียกแท็กซี่คันดำกันดีกว่า” ผมบอกพร้อมกับมุ่งหน้าไปทางจัตุรัส

นั่นเป็นอีกเรื่องที่ทำให้ผมต้องหยิกตัวเองเป็นบางครั้ง ไม่นานมานี้ความคิดที่จะเรียกแท็กซี่เป็นเรื่องที่ลืมไปได้เลย ผมแทบไม่มีเงินพอจะจ่ายค่ารถประจำทางในบางวัน แม้กระทั่งตอนนี้ผมก็ไม่ได้ขึ้นแท็กซี่บ่อย ผมรู้สึกผิดกับการใช้เงินเสมอ ต่อให้มันมีเหตุผลที่ดีเหมือนอย่างโอกาสนี้ วันนี้เป็นวันวุ่นๆ บ๊อบทั้งเหนื่อยและหนาวแล้วเราก็ต้องไปเจอเบลล์แถวๆ ออกซฟอร์ดเซอร์คัสด้วย

ห้องถนนวุ่นวายไปด้วยบรรดานักช้อปและผู้คนที่เริ่มมุ่งหน้ากลับบ้านหลังจากเลิกงาน จึงเป็นเรื่องยากที่จะเห็นรถแท็กซี่พร้อมไฟสีเหลือง ผมพลาดโบกแท็กซี่คันที่เท่าไรไม่รู้เมื่อผมสังเกตเห็นเสื้อกั๊กสีแดงอันคุ้นตาของคนขาย *Big Issue* ตรงหัวมุม

ผมจำหมวกไหมพรมที่มีจุกกลมอันสะดุดตาไปกับผ้าพันคอ

และถุงมือที่เขาสวมได้ในทันที มูลนิธิ Big Issue มอบชุดเครื่องกันหนาวในฤดูหนาวแต่ละปีให้บรรดาคนขายซึ่งทำงานมานานที่ต้องการมัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี โบเวนไม่มีเครื่องและแดงเพราะโดนลมของชายคนนั้นไม่คุ้มตาแต่อย่างใด เขามีผมสีเทายาวสลับแบนและน่าจะอยู่ในวัยห้าสิบ

ผมเห็นเขามีนิตยสารปีกใหญ่ซึ่งชวนให้คิดว่า เขาน่าจะเพิ่งเริ่มต้นวันหรือไม่กี่ชั่วโมงออก จากประสบการณ์แล้วผมสงสัยว่าเป็นอย่างหลัง

ผมดูออกด้วยว่าเขากำลังหนาวมาก เขาย่ำเท้าซ้ำๆ เพื่อพยายามให้เลือดไหลเวียนและคอยเป่ามือเพื่อพยายามสร้างความอบอุ่นให้ร่างกายที่หนาวลั่นเพราะแรงลม

ผมเดินไปหาและให้ธนบัตรใบละ 20 ปอนด์กับเขา ผมไม่มีเศษเหรียญอยู่เลย

“ขอบคุณ เพื่อน” เขาพูดด้วยความดีใจแต่ยังทำหน้างเลิกล้อที่จู้จี้ ก็มีผู้ชายที่ไหนไม่รู้ให้เงินเขามากขนาดนั้น เมื่อเขาส่งเงินทอนให้ ผมแค่ส่ายศีรษะ

ชั่วขณะหนึ่งเขาพิจารณาผมกับบ๊อบ สีหน้าดูราวกับจะถามว่า *ทำไม*

“พูดจริงๆ นะ เพื่อน ผมรู้ว่ามันเป็นยังไง ผมรู้ว่ามันหนาวแค่ไหนและช่วงเวลานี้ของปีลำบากยังไง รับมันไปเถอะ ผมเข้าใจความแตกต่างของเงินไม่กี่ปอนด์ที่คุณหาได้” ผมบอก

เขาไม่รู้หรอกว่าผมเป็นใคร ซึ่งไม่น่าแปลกใจอะไร ใช่ว่าผมจะออกโทรทัศน์หรืออะไรอย่างนั้น

เขาทำหน้าสงสัยแต่ยิ้ม

“เชื่อเถอะ ผมรู้จริงๆ” ผมพูด

“โอเค ผมจะเชื่อคุณ”

ผมกำลังจะจากมาเมื่อจู่ๆ เขาก็เอื้อมมือลงไป

“ไอ้ะ รอดเดี่ยวลิ เพื่อน เอานี้ไปสิ” เขาพูดพร้อมกับความหา
ในเป็สะพาย

บัตรอวยพรวันคริสต์มาสที่เขามอบให้ มีภาพการประสูติของ
พระเยซูด้านหน้า เขาอาจจะเลือกมาจากร้านทุกอย่างหนึ่งปอนด์
หรือร้านการกุศล ข้างในเขียนง่าย ๆ ว่า *เมอร์รี่คริสต์มาส ขอขอบคุณ
ที่สนับสนุน ไบรอัน*

“ขอบคุณ” ผมพูด “ขอให้คุณมีวันคริสต์มาสที่สุขสันต์
เหมือนกัน”

ผมคงจะอยู่คุยต่ออีกหน่อย แต่ทันใดนั้นผมก็เห็นแท็กซี่
คันหนึ่งวิ่งมาพร้อมกับไฟสีเหลือง บ๊อบเริ่มยกยิกและผมก็ต้องไป
แล้ว วินาทีที่ผมเปิดประตู บ๊อบกระโดดเข้าไปข้างใน ซาบซึ้งกับ
ความอบอุ่น จากนั้นมันขดตัวบนที่นั่งข้างผม พร้อมกับกรับหลับ
ที่มันสมควรได้รับ

ขณะที่รถออก ผมหันไปและมองไบรอันค่อยๆ เลื่อนหายไป
ในยามเย็นของลอนดอน รังสีแดงกับเทาเริ่มกลืนไปกับความ
พราวเลื่อนของแสงไฟหลากสีบนจัตุรัสทราฟัลการ์ แต่ผมสลดสภาพ
ของเขารวมทั้งการแสดงออกง่ายๆ ที่เขาทำออกไปจากความคิดไม่ได้
มันปลุกหลากหลายอารมณ์และความทรงจำขึ้นมามากมาย ทั้งรันทด
สุข และเศร้าระคนกัน

เมื่อไม่นานมานี้ ผมเองก็ตกที่นั่งเดียวกัน กว่าสิบปีที่ผม
เป็นคนที่ไม่มีใครมองเห็นในฝูงชน และพึ่งพาความเมตตาของ
คนแปลกหน้า คริสต์มาสล่าสุดที่ผมทำงานบนถนนแบบเต็มเวลาคือ
ปี 2010 สามปีที่ผ่านมานี้เอง

ขณะที่แท็กซีคันดำค่อยๆ ซอกแซกไปตามทางสู่ตอนเหนือ ขับไปตามถนนริเจนท์ซึ่งมีการจัดหน้าร้านและการประดับประดาตามถนนด้วยสีลั่นสนสีเขียวของคริสต์มาส ความคิดของผมย้อนกลับไปในปีนั้น ชีวิตบนถนนคือการต่อสู้ดิ้นรนเสมอ แต่คริสต์มาสปีนั้นลำบากยากเย็นและเป็นการทดสอบโดยแท้ ผมจำได้ว่ามันอัดแน่นไปด้วยบทเรียนสำคัญ บทเรียนซึ่งขณะที่ผมครุ่นคิดถึงมันอีกครั้งในตอนี้ ดูจะมีค่ามากยิ่งขึ้นเมื่อมองจากจุดเปลี่ยนอันไม่คาดคิดที่เกิดขึ้นกับชีวิตของตัวเอง มันเป็นบทเรียนที่ไม่มีเงินหรือความสำเร็จใดๆ จะซื้อหาได้ และขณะที่ผมเตรียมพร้อมรับวันคริสต์มาสในแบบที่แตกต่างกันมาก ผมรู้ว่ามันเป็นบทเรียนที่ผมจะไม่วันลืมอย่างแน่นอน

สามปีก่อน
ลอนดอน คริสต์มาสปี 2010

บทที่ 1

อึ่งเท้าทอง

การเดินทางกลับบ้านเป็นไปอย่างเชื่องช้าและเจ็บปวด

วันนั้นเป็นหนึ่งในวันที่อากาศหนาวจับใจในประวัติการณ์ของเดือนธันวาคม และวันก่อนเราได้เห็นหนึ่งในพายุหิมะลูกใหญ่ที่สุดในรอบยี่สิบปี หิมะหนาหกนิ้วตกลงมาในเวลาสองชั่วโมง วันนี้ทางเท้าเป็นแผ่นน้ำแข็งสีเทาแวววาวและเป็นร่องลึก มันอันตรายเป็นที่สุด แต่ครั้งที่เหยียบย่าง ผมสงสัยว่าโชคจะช่วยหรือผมจะล้มหน้าคะมำกันแน่ ชัวร์ว่ากว่านั้น ทุกครั้งที่ผมย่างเท้าลงไป ความเจ็บแปลบก็เล่นปราดขึ้นมาตามขาข้างขวา

ขาข้างนั้นเองที่พาผมออกมาข้างนอกวันนี้ มันสร้างปัญหาให้ผมมาทั้งเดือน และช่วงต้นสัปดาห์หมอบได้ยืนยันในสิ่งที่ผมสงสัย นั่นคือความเจ็บปวดเกิดขึ้นซ้ำจากโรคที่ผมเคยเป็นระยะหนึ่ง โรคลิ่มเลือดอุดตันหลอดเลือดดำลึก หรือดีวีที¹ ที่ต้นขาของผม ประมาณหนึ่งปีก่อนผมเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลระยะหนึ่ง

¹Deep Vein Thrombosis (DVT)

ของขวัญจากบ๊อบ

หมอบอกให้ผมกินยาระงับปวด แต่เตือนว่าสิ่งที่สมควรทำที่สุดคือการอยู่ในที่อุ่นจนกว่าอากาศหนาวจะเยือกจะลั่นสุด

“โดยทั่วไปความเย็นจะชะลอการไหลเวียนของเลือดอยู่แล้ว” คุณหมอบอก “เพราะฉะนั้นการอยู่ภายในอาคารสามารถช่วยได้”

“คงทำได้อยู่หรอก” ผมพูดกับตัวเองในตอนนั้น “อีกประมาณหนึ่งอาทิตย์ก็จะถึงวันคริสต์มาส มีหิมะตกในลอนดอนมากกว่าที่เซบิเรียเสียอีก ผมจะกินยังไง จะทำให้เพลตของผมอุ่นยังไง ถ้าผมไม่ออกไปข้างนอกและทำงานอะไรบ้าง”

ผมจำใจทำตามคำแนะนำของหมอสองสามวัน อากาศเลวร้ายมากจนไม่มีทางอยู่แล้วที่ผมจะเสี่ยงออกข้างนอกได้ แต่บ่ายวันนี้อาการปวดตวบๆ แ่ลงมากจนผมต้องเดินกะเผลกไปตามร้านค้าใกล้เพลตเพื่อหาซื้อยาระงับปวดเพิ่ม วันนี้เป็นวันอาทิตย์ และแม้ว่าเหลืออีกหกวันก็จะถึงวันคริสต์มาส ร้านค้ามากมายพากันปิด ผมจึงต้องเดินต่อไปยังร้านสะดวกซื้อขนาดเล็กที่มีร้านขายยาเล็กๆ อยู่

ปกติแล้วเดินจากบ้านใช้เวลาแค่ห้านาที แต่ผิวทางเท้าที่ลื่นทำให้วันนี้ต้องใช้เวลาเพิ่มเป็นสองเท่า มีอยู่ช่วงหนึ่งผมรู้สึกเดินไม่มั่นคงอย่างมากจนต้องจับกำแพงและราวกันชนขณะที่ก้าวไปที่ละชนิดในที่สุดเมื่อมาถึงประตูเพลตที่ผมอยู่มาร่วมสี่ปี ผมถอนหายใจเฮือกใหญ่ด้วยความโล่งอก ไม่ใช่เพียงเพราะผมฝ่าลานสเกตน้ำแข็งที่เป็นถนนมาได้อย่างปลอดภัย ลมก็หนาวเย็นมากจนผมเริ่มสะท้อนไปถึงกระดูก มันจึงรู้สึกดีที่ได้สัมผัสกับความอบอุ่นในอาคาร

ที่ดียิ่งไปกว่านั้นคือลิฟต์ใช้การได้ เรามีลิฟต์ใหม่สวยหรูที่มีจอแสดงระบบไฟฟ้ามาติดตั้งเมื่อช่วงต้นปี มันใช้งานได้ดีกว่าตัวเก่าซึ่งเป็นระบบไฮดรอลิกและเสียตลอดคก ผมขยาดกับการเดิน

ขึ้นบันไดห้าชั้นไปยังห้องของตัวเองซึ่งอยู่ชั้นบนสุดของอาคาร โดยเฉพาะเมื่อมีอาการปวดอันรบกวนใจจากขาข้างนี้

เมื่อประตูลิฟต์เปิดออกสู่ชั้นห้า ผมรู้สึกอารมณ์ดีขึ้น ภาพชวนหัวที่หักทลายตอนผมเดินเข้าไปในห้องยิ่งทำให้ผมรู้สึกดี

เบลล์แวมหาเรา เบลล์ก็เคยรับการบำบัดรักษาอาการติดยาเหมือนกัน ถ้าเธอไม่ได้เดินทางผิดเหมือนกับผม เธออาจได้เป็นศิลปินหรือไม่ก็ดีไซเนอร์อย่างง่ายดาย เธอชอบประดิษฐ์สิ่งต่างๆ จากของกระจุกกระจิกที่พบเจอ และเช่นเคย ในช่วงเวลานี้ของปี เธอตัดสินใจทำของประดับตกแต่งและบัตรอวยพรวันคริสต์มาสเอง ผมเห็นของสองสามชิ้นวางกองอย่างเป็นระเบียบอยู่ข้างตัวเธอแล้ว ตอนนี้ ทั้งบัตรอวยพร กากเพชร กาว เชือก และริบบิ้นวางเกลื่อนอยู่บนโต๊ะรับแขกตัวเล็กในห้องนั่งเล่น ไม่บอกก็รู้ว่าบ๊อบมาร่วมสนุกด้วย บทพิสูจน์อยู่ตรงหน้าผมนั่นไง

สิ่งแรกที่ผมสังเกตเห็นคือมีริบบิ้นเป็นเส้นๆ อยู่ทั่วทุกที่ ผมสังเกตเห็นโบอันเล็ก ๆ บนบัตรอวยพรหลายใบที่เบลล์ทำ และคิดได้ว่าบ๊อบต้องแอบฉกเศษริบบิ้นเหลือทิ้งระหว่างที่เธอไม่ได้มอง ราวกับมันพยายามจะผูกโบไปทั่วทั้งแฟลต มีริบบิ้นบนพรมด้วย บนหลังโซฟาที่มี และแม้กระทั่งรอบโทรทัศน์ บ๊อบต้องวิ่งพล่านไปทั่วแห่งๆ

นั่นไม่ใช่ความละเหะเพียงอย่างเดียวที่บ๊อบทำ ผมสังเกตเห็นรอยอุ้งเท้าสีทองวิบวับเป็นทางบนพรมและบางส่วนของโซฟาด้วย ผมเห็นรอยนั้นยาวไปตลอดทางจนถึงห้องครัว แน่หนอน่าบ๊อบแวนเข้าไปตีมน้ำในชามใส่น้ำของมัน จากนั้นผมเห็นแผ่นหมึกบีบสีทองอันใหญ่เปิดกางอยู่บนโต๊ะ เห็นเท่านั้นก็ปะติดปะต่อเรื่องได้ไม่ยาก บ๊อบต้องแปะอุ้งเท้าลงไปไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ผมเคยได้ยิน

ดัชนีทอง² แต่นี่คือ อั้งเท้าทอง

เบลล์มัวแตง่วนอยู่กับสิ่งที่ทำจนลืมนึกไปว่า บ็อบเองก็มี
ความสร้างสรรค์แทบจะมากไม่แพ้เธอ

“ฉันเห็นแล้วว่าบ็อบสนุกใหญ่เลย” ผมพูดพร้อมกับถอด
เสื้อนอกออก และขึ้นไปยังริบบิ้นกับรอยพิมพ์รูปอั้งเท้า

เธอทำหน้าง

“หมายถึงอะไร”

“รอยอั้งเท้าบ็อบไง แล้วก็ริบบิ้น”

“รอยอั้งเท้ากับริบบิ้นอะไร” เธอพูดพร้อมกับมองไปรอบๆ “ไอ้”
ไม่นานเธอก็ร้องอ้อ เธอทำหน้าที่ละเอียดใจชั่วขณะ แต่ไม่ช้า
ก็หัวร่ออหายนและหยุดขาคิกคักไม่ได้เป็นเวลานาน

“บ็อบเอ๊ย นายก็รู้ว่ามันชอบมีส่วนร่วมมากแค่ไหน” เธอพูด

เบลล์รักคริสต์มาสและตั้งตารอทุกปี แต่ละปีเมื่อเรานำต้น
คริสต์มาสออกมาจัดวางแล้ว เธอจะกอดบ็อบแน่นๆราวกับจะฉลอง
การเริ่มต้นนับถอยหลังสู่“วันสำคัญ”อย่างเป็นทางการ ตามความคิด
ของเธอแล้ว การสร้างความละเห่ด้วยริบบิ้นและกากเพชรเป็นเพียง
ส่วนหนึ่งของความสนุก ผมได้แต่ส่ายศีรษะ รู้สึกพิศวงงงงวย

หากจะประเมินจากพฤติกรรมของบ็อบ ไม่ใช่เฉพาะวันนี้
แต่ตลอดทั้งสัปดาห์ที่ผ่านมา บ็อบก็เป็นแฟนพันธุ์แท้ของฤดูกาล
แห่งความสุขนี้เช่นกัน นี่เป็นคริสต์มาสปีที่สามที่ผมได้อยู่กับมัน
และผมไม่เคยเห็นมันตื่นเต้นมากเท่านี้

บ็อบตื่นตาตื่นใจกับต้นคริสต์มาสเสมอ ต้นแรกของเรา
เป็นต้นปลอมเล็กๆ ที่เชื่อมต่อกับช่องเสียบยูเอสบีคอมพิวเตอร์
บ็อบชอบแสงกะพริบวิบวับและจ้องได้ไม่รู้เบื่อ ราวกับถูกสะกด

² *Goldfinger* ชื่อนิยายและภาพยนตร์ในชุดเจมส์ บอนด์

ยังไฉ่ยังงั้น ส่วนสองปีที่ผ่านมา เรามีต้นคริสต์มาสที่ใหญ่ขึ้นมาน้อยก็ไม่ได้พิเศษอะไร แต่ต้นไม้ปลอมสีดาราคาถูกที่ผมเลือกซื้อจากซูเปอร์มาร์เก็ตแถวบ้าน สูงประมาณสามฟุตครึ่งและวางอยู่บนตู้ไม้เก็บเครื่องตีไม้เบเกอรี่ ซึ่งผมเจอในร้านขายของมือสองเมื่อหลายปีก่อน

ต้นคริสต์มาสนี้อาจจะดูพื้นๆ หากเทียบกับต้นที่มีแสงไฟเจิดจ้าอย่างที่เราเห็นอวดสายตาอยู่ทั่วลอนดอนในช่วงหลายสัปดาห์ที่ผ่านมา แต่บ็อบก็ยังหลงมันจนหัวปักหัวปำอยู่ดี เบลล์จะรีบเร่งให้ผมนำต้นไม้ออกมาวางในเดือนธันวาคมให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ วินาทีที่เอาต้นไม้ออกมาจากกล่อง บ็อบจะเริ่มบ้ำพลังทันที มันชอบดูการประกอบและตกแต่งต้นคริสต์มาส แถมยังจู้จี้ไปจนจบงานแต่ละปีเมื่อผมเริ่มตกแต่งต้นไม้ บ็อบจะยืนสำรวจงานอยู่ข้างๆ ของตกแต่งบางอย่างจะได้รับความเห็นชอบจากมัน บางชิ้นก็ไม่ต้องอย่างเช่น นางฟ้าบนยอดต้นไม้ไม่ผ่านการอนุมัติ เมื่อปีที่แล้วผมเจอนางฟ้าสีเงินในร้านค้าการกุศลซึ่งเบลล์ก็ถูกใจ แต่วินาทีที่ผมวางมันบนยอดต้นไม้ บ็อบก็เริ่มเอือมไปหาราวกับจะปลดมันออก มันทำแบบนี้บ่อยๆ กระทั่งผมเออลงมา บ็อบชอบดาวสีทองธรรมดาๆ มากกว่า ปีนี้เราจึงใช้แบบนี้

บ็อบชอบลูกตุ้มประดับตามกิ่งก้านต้นไม้มากกว่าริบบิ้นด้วย และน่าจะเป็นลูกตุ้มเก่าๆ ไม่ได้ มันต้องเป็นเงาวาว สีทอง หรือจะให้ดีต้องเป็นสีแดง บ็อบชอบไฟประดับเป็นสีๆ แต่ต้องแขวนให้ถูกตำแหน่งเพื่อให้มันมารวมอยู่ด้านหน้าต้นไม้ ที่ที่บ็อบจะมองเห็นได้

ผมพยายามจะติดอะไรใหม่ๆ เป็นครั้งคราว ตัวอย่างเช่น ลูกตุ้มประดับที่ทำจากช็อกโกแลตหรือลูกสน บ็อบจะตะกายอู้งั่งทำขึ้นไปทันที ถ้าไม่สำเร็จก็จะกระโดดบนขาหลังเพื่อจะตัววัดหรือไม้ก็

ของขวัญจากบ๊อบ

เอามันออก ปีนี้เบลล์พยายามติดโบที่ตัวเอง แต่บ๊อบคว้าด้วยอุ้งเท้า และดึงออกแทบจะในทันที ราวกับมันกำลังจะบอกว่า *กล้าดียังไง ถึงเอาขยะนั้นมาติดบนต้นคริสต์มาสของฉัน* ลองไม่ถูกใจบ๊อบ ละก็ บางครั้งมันจะกระซอกต้นคริสต์มาสล้มคว่ำจนทุกลิ่งร่วงกราว กระแทกพื้นเลยทีเดียวนะ

ราวกับนี่ยังไม่พิลึกพอ บ๊อบยังจู้จี้จ๋องอย่างมากเรื่องการจัด ตำแหน่งต้นคริสต์มาสด้วย บ๊อบดูเหมือนจะชอบให้กิ่งก้านของมัน แยกออกจากกันเพื่อจะได้มองเห็นข้างในได้ ผมมีทฤษฎีอธิบาย เรื่องนี้ ก่อนจะถึงวันสำคัญ เราจะเริ่มวางของขวัญชิ้นเล็ก ๆ ใต้ต้นไม้ บ๊อบชอบเล่นกับของขวัญ บางครั้งถึงกับดันมันให้ร่วง จากตู้ ตกลงไบบนพื้นและมันจะได้ฉีกออก เนื่องจากเหตุการณ์ แบบนี้จะต้องเกิดขึ้น ผมจึงเอากล่องเปล่าวางไว้สองสามกล่อง เพื่อให้บ๊อบได้ประกอบพิธีกรรมนี้ของมัน ทฤษฎีของผมก็คือมัน ไม่ชอบที่มองไม่เห็นว่ามีของขวัญอะไรซ่อนอยู่ที่โคนต้นไม้ ซึ่งเป็น เหตุผลที่มันพยายามจะขยับกิ่งก้านต้นไม้ออกจากกัน ถ้ามันรู้สึก ว่า กิ่งก้านพวกนั้นเกาะติดกันและบดบังสายตา

เมื่อต้นไม้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องและตกแต่งได้ถูกใจแล้ว บ๊อบจะคอยเฝ้ามันราวกับเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในโลก ใครที่พยายาม จะแตะหรือขยับต้นไม้เป็นต้องเจอดี ถ้ามีใครลองดีละก็ มันจะ ร้องคำรามเสียงทุ้ม จากนั้นก็ปรับต้นไม้ให้อยู่ตำแหน่งเดิม ซึ่งเป็น สิ่งที่น่าดูชม บ๊อบจะใช้ปากงับตรงก้าน จากนั้นหมุนลักสองสาม องศาเพื่อให้ต้นไม้อยู่ในแนวที่มันชอบที่สุด

ความขี้หวงนี้ย้อนกลับมาเล่นงานบ๊อบเป็นบางครั้ง มันชอบ เอาตัวไปเบียดอยู่ที่ใต้ต้นไม้เป็นประจำ โกงตัวโอบรอบ ๆ โคนต้นไม้ เพื่อจะได้มองเห็นได้ถนัดตา มีอยู่สองสามครั้งที่ตัวของมันอัดติด

อยู่ที่ต้นไม้ ดั่งนั้นพอบีบโง่งหลังขึ้น ต้นไม้ก็เอียงกระแท่เร็ว พอยกกลับลงมาก็ไม่ต่างกัน เห็นแล้วตลกมาก โครงสร้างทั้งหมด จะล้มคว่ำ ส่งบ็อบลอยไปในอากาศ ลูกตุ้มและของกระจุกกระจิก กลิ้งไปทั่วพื้นห้องนั่งเล่น จากนั้นบ็อบจะวิ่งไล่ลูกตุ้มที่หลุดไปทั่ว กระเซาะไล่มันด้วยอาการคลั่งนิดๆ แน่หนอว่าการประกอบต้นไม้ ให้อยู่ในสภาพเดิมเป็นอีกครั้งเป็นเรื่องน่าหงุดหงิด แต่บ็อบทำให้ ผมหัวเราะทุกครั้ง นั่นเป็นความสำเร็จในช่วงเวลานี้ของปีเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปีนี้

นี่เป็นช่วงเวลาฝืดเคืองกว่าที่เคยเป็นมานาน ซึ่งเป็นที่รู้ซึ่งสำหรับ คนมีชีวิตขัดสนมาเกือบสิบห้าปี

อากาศหนาวยะเยือกหมายความว่า การออกไปทำงาน เล่น ดนตรีเปิดหมวก หรือขายนิตยสาร *Big Issue* เป็นเรื่องที่แทบ เป็นไปไม่ได้เลยในช่วงหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมา ผมลองเสี่ยงดวงออกไป สองครั้ง แต่ก็ต้องกลับมาเพราะปัญหาเรื่องระบบขนส่งสาธารณะ หรือไม่ก็ต้องถอดใจเพราะอากาศหนาวเกินกว่าจะยืนแกร่วอยู่บน ถนนกับบ็อบได้ มันรู้สึกดีที่ได้อยู่ท่ามกลางอากาศอุ่นๆ และดู หิมะตก ขณะที่บ็อบขดตัวอยู่ข้างเครื่องทำความร้อนเครื่องโปรด แต่การเก็บตัวอยู่ในห้องก็แลกมาด้วยข้อเสียใหญ่หลวง

ผมใช้ชีวิตแบบหาเช้ากินค่ำ ดั่งนั้นความจริงที่ว่าผมติดแหง็ก อยู่กับบ้านย่อมหมายถึงผมแทบไม่มีเงินเหลือ ในช่วงอื่นๆ ของปี ผมรับมือกับเรื่องนั้นได้ง่ายกว่า แต่เมื่อคริสต์มาสใกล้เข้ามา มันเป็นเรื่องกลุ่มอย่างแท้จริง

ของขวัญจากบ๊อบ

ผมชอบเตรียมพร้อมรับวันคริสต์มาสด้วยการซื้อของกระจุก-กระจิกที่จำเป็นสำหรับวันหยุดอย่างละเล็กละน้อย จะเรียกว่าผมเข้าหามันเหมือนเพลง “One Piece At A Time”³ ของจอห์นนี่แคช⁴ ก็ได้ เพลงนี้พูดถึงชายที่แอบขโมยชิ้นส่วนจากโรงงานที่เขาทำงานอยู่เพื่อจะสร้างรถยนต์หนึ่งคัน มีอยู่ช่วงหนึ่งซึ่งผมติดยาอย่างหนัก ตอนนั้นผมหันไปขโมยของตามร้านค้าด้วยเช่นกัน แต่ต้องขอบคุณที่เวลานั้นผ่านไปนานแล้ว ทุกวันนี้ผมมีความสุขที่ได้จ่ายเงินซื้อของ ต่อให้ซื้อได้ครั้งละชิ้นก็ตาม ดังนั้นช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา ห้องครัวจึงค่อยๆ ถูกเติมเต็มด้วยขนมชนิดๆ หน่อยๆ อาหารประจำเทศกาล และเครื่องดื่มที่บ๊อบกับผมชอบกินด้วยกันช่วงคริสต์มาส โดยปกติแล้วจะมีอาหารที่ดีต่อสุขภาพสูตรเนื้อกระทายที่บ๊อบชอบ กับขนมสุดโปรดของมันเป็นอีกหลายท่อนมพิเศษสำหรับแมว และของอร่อยอีกนิดหน่อยที่พร้อมจะให้มันเพลิดเพลินกับวันคริสต์มาสและวันมอบของขวัญ ผมซื้อเนื้อไก่วงขนาดเล็กกับแฮมติดกระดูกให้ตัวเอง ซึ่งตอนนี้ทั้งสองอย่างเก็บอย่างปลอดภัยอยู่ในช่องฟรีซตู้เย็นในครัว ผมซื้อของที่ใกล้หมดอายุแต่ถึงอย่างนั้นมันก็ค่อนข้างแพงอยู่ดี อย่างน้อยก็วัดจากมาตรฐานของผม ผมจะเอาใจตัวเองด้วยแซลมอนรมควันห่อเล็กด้วย มีครีมชีสและไอศกรีมอย่างดีอีกหนึ่งถ้วยเล็ก นอกจากนี้ผมยังแอบซื้อเนยเหลวผสมบรันตีเพื่อกินกับพุดดิ้งคริสต์มาสที่ผมตั้งใจจะกินกับเบลล์ตอนที่เธอแวะมาในวันมอบของขวัญ มีน้ำส้มกับไวน์กาบ⁵

³ ครั้งละชิ้น

⁴ Johnny Cash (ค.ศ. 1932 - 2003) นักร้องแนวเพลงคันทรี่และนักแต่งเพลงชาวอเมริกัน

⁵ Cava เหล้าองุ่นที่ใช้วิธีผลิตเหมือนแชมเปญ

ถูก ๆ ขวดเล็กที่ผมตั้งตารอจะเปิดในเช้าวันคริสต์มาสด้วย

มันไม่ใช่คริสต์มาสเลิศหรูในจินตนาการของใคร ผมอาจจะใช้เงินแค่เศษเสี้ยวของที่ครอบครัวโดยทั่วไปหมดไปกับของขวัญ อาหารและเครื่องดื่ม แต่ไม่ว่ามันจะมีราคาถูกลักแค่นี้ ของเหล่านี้ ก็ยังแลกมาด้วยเงิน และผมก็แทบไม่มีเงินเลย

ผมหมกมุ่นครุ่นคิดถึงสถานการณ์ของตัวเองมาหลายวันแล้ว ความคิดวนเวียนอยู่กับทางเลือกที่ตัวเองมีในการหาเงิน ใช้ว่าจะมีทางเลือกอะไรมากนัก ด้วยสภาพอากาศที่เลวร้ายแบบนี้ และพยากรณ์อากาศที่บอกว่ามันจะเลวร้ายลงไปอีก ผมรู้สึกเหมือนตัวเองติดกับอยู่ในฝันร้ายเลยก็ว่าได้ ผมเป็นแฟนพันธุ์แท้ภาพยนตร์ของทิม เบอร์ตัน⁶ และเห็นในหนังสือพิมพ์ว่าภาพยนตร์ประจำฤดูกาลอันเลื่องชื่อของเขาฉายทางทีวีในช่วงสองวันมานี้ มันสรุปสถานการณ์ของผมได้อย่างไร้ที่ติ *The Nightmare Before Christmas*⁷

ระหว่างที่ปล่อยให้เบลล์ทำงานฝีมือของเธอไป และตัวผมไปชงชาดื่มในครัว ผมคิดหนักถึงสถานการณ์ของตัวเองอีกครั้ง มันต้องเห็นได้เด่นชัดเพราะไม่นานเบลล์ก็โผล่มาที่ช่องประตูพร้อมกับสีหน้าเห็นใจ

“ไม่เอาหน้า สครูจ⁸ ไร่เรียงหน้อยสิ” เธอบอก “ใกล้ถึงวันคริสต์มาสแล้วนะ”

⁶Tim Burton (ค.ศ. 1958 - ปัจจุบัน) ผู้กำกับภาพยนตร์ชาวอเมริกัน มีชื่อเสียงด้านการสร้างภาพยนตร์แนวมืดหม่น น่ากลัว และแปลกประหลาด

⁷ฝันร้ายฝันอัศจรรย์ ก่อนวันคริสต์มาส

⁸Ebenezer Scrooge ชายอารมณ์ร้าย ทรชนี่ และอมทุกข์จากนิยายเรื่อง *A Christmas Carol* ของชาลส์ ดิกเกนส์

ผมอยากจะพูดเสียเหลือเกินว่า “เฮอะ ไร้สาระ”^๑ แต่กลับ
ยกไหล่เฉยๆเท่านั้น

“โทษที แต่ฉันว่าจิตวิญญาณแห่งคริสต์มาสยังไม่เข้าถึง
ฉันนะ” ผมบอก

เบลล์รู้สึกผมดีพอจะอ่านอารมณ์ของผมออก รวมทั้งสิ่งที่
น่าจะเป็นต้นเหตุของมันด้วย

“ฉันมั่นใจว่านายจะหาเงินได้ก่อนวันคริสต์มาสอีฟนะ” เธอ
พูดให้กำลังใจ

“เดี๋ยวกูรู้กัน” ผมพูดด้วยอารมณ์บูด

ผมชดนำซาสองสามอีก จากนั้นกลับไปยังห้องนั่งเล่น ผม
เก็บเศษริบบิ้นและเริ่มเช็ดรอยอุ้งเท้าด้วยผ้าเปียกหมาดๆ โชคดี
ที่รอยพวกนั้นเช็ดออกได้ค่อนข้างง่าย บ็อบยังคงเดินเตาะเตาะไป
ทั่วห้อง ทั้งรอยทางสีทองตามหลังมัน ผมรู้ว่านี่ไม่ดีต่อสุขภาพ
ของมัน จึงตัดสินใจว่าควรจะยุติความสนุกเสียที

“มานี่ เจ้าตัวป่วน” ผมพูดพร้อมกับช้อนตัวมันขึ้นมา “ได้
เวลาอาบน้ำแล้ว”

เบลล์เข้าใจความหมายและเริ่มเก็บกวาดสิ่งของกระจุกกระจิก
ของเธอ สีหน้าเป็นกังวล เธอรับรู้ทุกปัญหาที่ผมกำลังเผชิญเป็น
อย่างดี โดยเฉพาะปัญหาที่น่าจะเรียกได้ว่าแรงเร้าที่สุดซึ่งเป็นเรื่อง
ในบ้าน

“นายมีแก๊สเหลือพอจะทำน้ำอุ่นหรือ”

“ไม่มีหรอก ฉันต้องเอาน้ำใส่หม้อแล้วก็อุ่นกับเตาไฟฟ้า”

^๑ “Bah, humbug” เป็นคำพูดติดปากของสครูจ เมื่อแสดงความ
รังเกียจต่อการเฉลิมฉลองคริสต์มาส

“โอเค”

“อันที่จริงเธอช่วยไปเช็กมาตรไฟฟ้าให้ด้วยได้ไหม” ผมพูด
“ฉันไม่ได้ไปดูเลย ไม่กล้าล่ะ”

ผมไม่ได้พูดเกินจริงเลย

มีหลายครั้งในชีวิตที่ผมหมกมุ่นกับอะไรมากมาย เช่น
กีตาร์ นวนิยายวิทยาศาสตร์ เกมคอมพิวเตอร์ ผมจะ“หา”ยา
มาได้อย่างไรตอนที่ติดยา อย่างไรก็ตาม ตอนนี้อะไรที่หมกมุ่น
ที่ใหญ่หลวงที่สุดของผมมาในรูปของมิเตอร์แก๊สกับไฟฟ้าที่อยู่ใกล้
ประตูหน้าห้อง ผมจำเป็นต้องติดตั้งมิเตอร์หลังจากที่ก่อนหน้านี้
ผมไม่สามารถจ่ายค่าไฟตามกำหนดทุก ๆ สามเดือนได้ มิเตอร์จะถูก
เติมพลังงานจากบัตรเติมเงินสดและผมจำเป็นต้องเติมเงินในบัตร
พวกนั้นอย่างสม่ำเสมอที่ร้านสะดวกซื้อใกล้บ้าน ผมจะเติมเงินมาก
เท่าที่จะหาได้ในบัตรแต่ละใบ แต่ด้วยค่าพลังงานที่ขึ้นราคาตลอด
มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ผมเดาว่าต้องจ่ายเฉลี่ยวันละ 2 หรือ 3 ปอนด์
เพื่อให้มีทั้งสองอย่างใช้ในสภาพอากาศหนาวเช่นนี้ เพียงไม่นาน
มันก็ทบทวี เรื่องเดียวที่พอจะช่วยปลอบใจได้ก็คือผมจ่ายค่าเช่า
งวดนี้แล้ว ผมต้องจ่ายค่ามิเตอร์ตอนต้นเดือนธันวาคม แต่ในช่วง
สัปดาห์ที่ผ่านมาผมพยายามทำให้ห้องอุ่นเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่ง
หมายความว่ามิเตอร์กินเงินในอัตราที่น่าสยดสยอง ผลที่ตามมา
ย่อมเลี่ยงไม่ได้

มิเตอร์ทั้งสองตัวมีทางเลือกซึ่งจะให้พลังงานฉุกเฉิน 5 ปอนด์
เมื่อถึงจุดนี้ เราต้องเสียบบัตรกับมิเตอร์และกดปุ่ม E จากนั้น
มันจะส่งเสียงบีบสามครั้งเพื่อบอกให้รู้ว่า เรากำลังใช้พลังงานฉุกเฉิน
อย่างไรก็ตามเมื่อใช้จนหมดก็คือจบ จะเรียกว่าเป็นการให้กู้ยืม
หรือการเบิกเงินเกินบัญชีก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าเรายังไม่จ่ายเงิน

ของขวัญจากบ๊อบ

5 ปอนด์ บวกกับหนี้ที่ค้างอยู่ เราก็จะถูกตัดพลังงาน สองวันก่อนผมจำเป็นต้องใช้ทั้งแก๊สและไฟฟ้าฉุกเฉิน ผมรู้ว่าเหลือเงินในบัตรแต่ละใบแค่ 5 ปอนด์ก่อนที่จะถูกตัดพลังงาน ฉะนั้นนับจากวินาทีนั้นเป็นต้นมา ชีวิตของผมก็ถูกรอรับด้วยเสียงที่ดังมาจากมิเตอร์และตารางเวลาการทำงานอันซับซ้อนของมัน

เนื่องจากประชาชนอาจไม่สามารถเติมเงินในบัตรหรือกุญแจมิเตอร์ในเวลากลางคืนได้ มิเตอร์ทั้งคู่จึงมีสิ่งที่เป็นที่บริษัทพลังงานชอบเรียกว่า “ช่วงเวลาใจดีไม่ตัดพลังงาน” หลักๆ ก็หมายความว่า สมมติเรามีวงเงินในบัตรอยู่จำนวนหนึ่งในช่วงที่จะต้องตัดพลังงานซึ่งปกติคือ 6 โมงเย็น เขาจะไม่ตัดพลังงานตอนกลางคืนหรือในวันอาทิตย์เนื่องจากอาจเป็นเรื่องยากที่จะหาร้านเปิดเพื่อเติมเงินในบัตรหรือกุญแจมิเตอร์

ช่วงเวลาที่ตัดพลังงานนี้เองที่กลายเป็นความหมกมุ่นเรื่องใหญ่ของผม เวลา 6 โมงเย็นของแต่ละวันในช่วงสองสามวันที่ผ่านมา ผมจะถอนหายใจเฮือกใหญ่ด้วยความโล่งอกเมื่อมิเตอร์ส่งเสียงกริกเบาๆ ซึ่งบอกให้รู้ว่าจะไม่มีการตัดพลังงานอย่างน้อยก็จนกว่าจะ 9 โมงเช้าวันถัดไป เมื่อรอดมาได้ในวันเสาร์ ผมก็รู้ว่าตัวเองยังมีคืนนั้นและวันอาทิตย์อีกวันให้อุ่นใจ ผมรู้ว่าอย่างรวดเร็วที่สุดที่พลังงานจะถูกตัดก็คือ 9 โมงเช้าวันจันทร์ กว่าที่จะถึงตอนนั้นผมก็เผชิญกับกิจวัตรบีบหัวใจในทุกๆ เช้า นั่นคือการดูนาฬิกาเดินไปสู่ 9 โมงเช้าและรอดดูว่าเสียงบีบอันชวนสยองของเครื่องจะส่งสัญญาณเตือนไหมว่า ผมไม่เหลือแก๊สหรือไฟฟ้าให้ใช้อีกแล้ว มันไม่เป็นผลดีต่อระบบประสาทของผมเลย

สองวันก่อนผมได้ยินเสียงแก๊สหมด มันหมายความว่าผมอาบน้ำไม่ได้ และที่สำคัญไปกว่านั้น ระบบทำความร้อนส่วนกลาง

ที่ใช้แก๊สเป็นเชื้อเพลิงก็ไม่ทำงาน บ๊อบไม่ปลื้มเลย เพราะนั่น
หมายความว่าตำแหน่งโปรดของมันข้างเครื่องทำความร้อนในห้อง
นั่งเล่นไม่ใช่ที่ที่พิทักษ์อันอุ่นสบายเหมือนเช่นที่เคยเป็นอีกแล้ว ผม
หันมาใช้พัดลมทำความร้อนตัวจิ๋วที่เอาไว้ใช้ทำความร้อนภายในห้อง
นั่งเล่นเป็นบางช่วง แต่มันกินไฟมาก ผมรู้ว่าผมใช้มันบ่อยนักไม่ได้
เวลาที่เหลือผมจะนั่งในห้องครัวหรือไม่ก็ซุกตัวอยู่ใต้ผ้าห่มวม
บนโซฟาหรือในห้องนอน บ๊อบเริ่มมาซดตัวอยู่กับผม แบ่งปัน
ความอบอุ่นที่เราพอจะรวบรวมได้ระหว่างกัน

ผมรู้ว่ามันหนีอยู่ก่อนโตนอกเหนือจากวงเงินฉุกเฉิน 5 ปอนด์
เพราะผมใช้พลังงานตลอดวันหยุดสุดสัปดาห์ ดังนั้นเพื่อจะเติม
ค่าแก๊สและได้ใช้งานอีกครั้ง ผมคำนวณแล้วว่าจะต้องใช้เงินประมาณ
15 ปอนด์ นั่นเป็นเงินที่ผมไม่มีในตอนนี้

ความกลัวอันใหญ่หลวงที่สุดของผมในตอนนี้เป็นคือ ผมจะถูก
ตัดไฟด้วย ถ้าเป็นแบบนั้นผมต้องแย่งแย่ง โดยเฉพาะเมื่ออาหาร
แพงๆ สำหรับวันคริสต์มาสที่ผมซื้อมาตุนไว้อยู่ในตู้เย็นทั้งหมด
ถ้าไฟถูกตัด ไม่นานอาหารก็จะบูด และผมต้องโยนทั้งหมดนั้น

ของขวัญจากบ๊อบ

ลงถึงขยะ ผมไม่แน่ใจว่าตัวเองจะมีปัญญาหาอะไรมาแทนได้ ไม่ใช่
เพียงเพราะว่าชั้นวางของตามซูเปอร์มาร์เก็ตเริ่มว่างแล้วเท่านั้น

สรุปก็คือ อยากรู้เสียผมต้องออกไปเผชิญโลกและหาเงินให้ได้
ผมจะปล่อยให้อากาศหรือความเจ็บปวดที่ขามาเป็นอุปสรรคต่อไป
ไม่ได้ มันน่าหดหู่มากและชวนให้ท้อแท้เกินไป ยังไม่นับที่อันตราย
อีกด้วย ในเมื่ออุณหภูมิตั้งสวบลงแทบจะทุกวัน บ๊อบกับผมคง
แข็งตายเอาได้ง่ายๆ ถ้าปรอทติดลบสิบองศาเหมือนกับที่มีการ
พยากรณ์ไว้

อย่างไรก็ตาม ผมอยากให้สถานการณ์นี้ผ่านพ้นไปมากกว่า
อะไรทั้งหมด ผมไม่อยากฟังเสียง “ป๊ีบ ป๊ีบ ป๊ีบ” ไปเรื่อย ๆ ซึ่ง
เป็นสัญญาณบอกว่า มิเตอร์กำลังจะตัด ผมไม่อยากอยู่ในสภาพ
หนาวผวาถาวร กลัวว่าของในตู้เย็นจะละลาย ที่สำคัญไม่แพ้กันคือ
ผมรู้อีกด้วยว่าบ๊อบกับเบลล์ตั้งตารอวันคริสต์มาสมากแค่ไหน และ
ผมอยากจะช่วยเตือนเตือนไปด้วย ทั้งสองช่วยผมมาเยอะ อย่างน้อย
สิ่งที่ผมทำได้ก็คือตอบแทนทั้งสองด้วยการอยู่ด้วยกันอย่างสุขใจ
ไว้ทั้งवलสักสองสามวัน

สัก ๆ แล้วผมมีแรงจูงใจที่ยิ่งใหญ่กว่านั้น ผมไม่อยากได้
วันคริสต์มาสที่ผมรู้สึกเหมือนเป็นสตรูจผู้โกรธแค้นทุกสิ่งเกี่ยวกับ
ฤดูกาลแห่งความสุข ผมไม่อยากปรากฏตัวเหมือนเจ้ากรินช์¹⁰
น่าสมเพชที่ทำให้วันหยุดของคนอื่นหมดสนุก ผมมีวันคริสต์มาส
แบบนี้มานานมากพอแล้ว ผมเล่นบทพวกนั้นมานานเกินไปแล้ว

¹⁰ Grinch ตัวประหลาดสีเขียวที่เกลียดเทศกาลคริสต์มาสในหนังสือเด็ก
เรื่อง *How the Grinch Stole Christmas!* ของ ดร.ซุส

